

Ács József

SEMMIFÉLE BAJ

2017-09-14 | VERS

a)

meglehetősen gyorsan
s amennyire emlékszem jórészt magamtól tanultam olvasni
nagyapám mutogatta a kis- meg a nagybetűket

a sötétbarna ebédlőasztalon szétterített napilapok címloldalán
beavatás a felnőttek világába
ülést tartott a minisztertanács
vakartam szűnyogcsípte lábam s közben bámultam az
olcsó papírra nyomott raszteres képeket
a vadászteremben felsorakozott komor férfiak arca helyén közelről
csupán a papír finom rostjaiba szívódott fekete pontokat
festékrögöket göböket láttam

b)

kerestem a szilárd megfogalmazásokat
hogyan megkapaszkodhassak az események szélviharában
csessze meg lacikám
ez a gyerek folyton filozofál
kiáltott anyám bodorított hajú kolléganője
vendégségben voltunk paprikás csirkét vacsoráztunk
vállaimat leejtve ültem a széken
néztem a lakkozástól sötét lambériát
koraérett ez a gyerek így a férj
de nincs mit csodálkozni nézd meg kész atléta
anyám a vállát vonogatta
én oldalra pislogtam
zsiguli a rózsalugasban
a lakás mint egy vadászház
csak a szarvasagancsok hiányoznak
filozófus ez a gyerek lacikám
nem atléta
filozófus
nagy hangon tárgyaltak
de apám halálát nem merték szóba hozni sem betegsége nevét kiejteni

pedig fél éve sebtében kiásott gödör voltam
amit lassan feltölt a piszkos víz
elteltem iszaposodtam de nem jutottam semmire

c)

ami foglalkoztatott beláttam csak mások nevezik filozófiának
hogy besorolható s így egy mozdulattal félretolható legyen
jobb híján mégis filozófusnak álltam
tudtam a filozófusok
évezredekén át küszködtek okoskodtak
többnyire csapdába csalták önmagukat mégis
így kerültem a városba hogy mozgó acélszerkezetek
aszfaltjárdák és betonfalak

mások leírt és kinyomtatott okfejtései között töltsem az időt
préselt virágok heverték előttem osztályozva és katalogizálva
a szemkápráztató villanyvilágításban ahol sosem ért véget az éjszaka
ha lefeküdtem nyomban felkeltem itt senki sem aludt egy percet sem
pedig néha úgy tűnt az ég alján tüzet gyújtanak világosodik
aztán megfordult a nap még a láthatár alatt
valahányszor visszatértem a szavak közé
aláereszkedtem sötétjükbe melyet állítólag bevilágítanak
mintha mély kút mohos-nyirkos falát tapogatnám a beton kavicsait
a megrepedt növényszakállas vagy meztelencsigáktól nyálnyomos követ
a kút oldalából itt-ott homályló alagutak elágazások nyíltak más kutakba
végigjárhatatlan útvesztőnek tetszett
elfelejtettem hol és miért ereszkedtem beléje
inkább becsuktam a könyvet
soha nem álltam még ennyit az ablakban
a láthatatlan csillagok helyett a lámpák fénypöttyeit bámultam
alattuk a sorra elsuhanó autók makacsul világító szempárjait
borotvált szemhéjú tekintetét
itt valóban senki sem alszik
az emberek szakadatlan dolgozni vagy szórakozni rohannak
a szüntelen sürgés-forgás megtévesztett
egyre vártam hogy bekövetkezik az áttörés
helyemre kerülök
a perifériáról be a legközepébe
neonfényben fürdő feketekávészagú folyosói beszélgetésekre emlékszem
de üresnek és terméketlennek éreztem magam
csupán a krónikus kialvatlanság káprázatai látogattak

d)

hajzuhatagok
batikolt szoknyák gomolyogtak
barna fekete bogárszemekbe néztem

belevetni egyikbe se mertem magam
féltem belefulladások
úgy hittem ugrani csak egyszer lehet
nincs kiút

van egy klubunk ahol előadásokat tartunk mesélte andi mosolyogva
míg a láthatatlan szöszöket szedegette a pulóveremről
aronsonról
a társas lény
téged úgy tudom érdekel a szociálpszichológia
persze hogy érdekel
akkor hatkor

az előadás végén parázs vita bontakozott ki
az utcán is folytatódott
andi állította hogy ez tudomány
szerintem nem
tudománynak mutatja magát de semmi köze a tudományhoz
az önáltatás elterjedt formája
andi tekintete felizzott
aronson nem önáltatás szembenézés
nem válaszoltam
olyan a vádlid mint egy súlyemelő
nem tehetek a vádlimról mondtam
sosem sportoltam
ilyen
szóval nem látod a tudományos igényt
holott mérhető adatokkal dolgoznak
az igényt látom
és láttam elfutja a méreg
mondd inkább hogy nem érdekel
többet nem hívott a klubba
ha összefutottunk nem beszélgettünk
eleinte egy-két cigarettafüstnél könnyebb mondat
aztán csak odavetett szia

e)

talán tévedtem tehetségem mértékét illetően
de tanáraink is súlyos tévedésben éltek
nem a tehetség hajtott elénk
s a többiek közé a padsorokba
ezt csak diáktársaimnak mondtam el a véget nem érő városi éjszakákon
mikor körbeültük a törpe dohányzóasztalt mint régi tábortűz hűlt helyét
vörösboros kólával kínáltak
egyik összetevőt sem kedveltem

együtt végképp nem
a kedvükért mégis ittam
el akarok jutni az igazságig és el akarok jutni az életig
lehetőleg egyszerre
szavaltam
nem gondolva a kerubokra a lángpallossal
társaim ezt tréfával ütötték el
az üveghamutartó és a csikkek mögül előhajolva
sajnos az élet igazságtalan tárták szét kezüket
én meg hátradőltem a dohányfüsttől gyulladt szememet törölgetni
azért el ne sírd magad röhögtek
tudták nem tartozom közéjük de szerettek és én velük röhögtem

egyetem végén szétporladt a nagy társaság
egy darabig még kialvatlanul tébláboltam a város füstös üregeiben
az élet néhány nagy kérdésére tényleg választ kaptam
nemlegeset
eszem ágában sincs

hogy most végzett bohócként cirkuszt keressek
nem vonz hogy átizzadt jelmezben kimázolva pár percre felléphetnék
az elefánt meg a légtornászok között

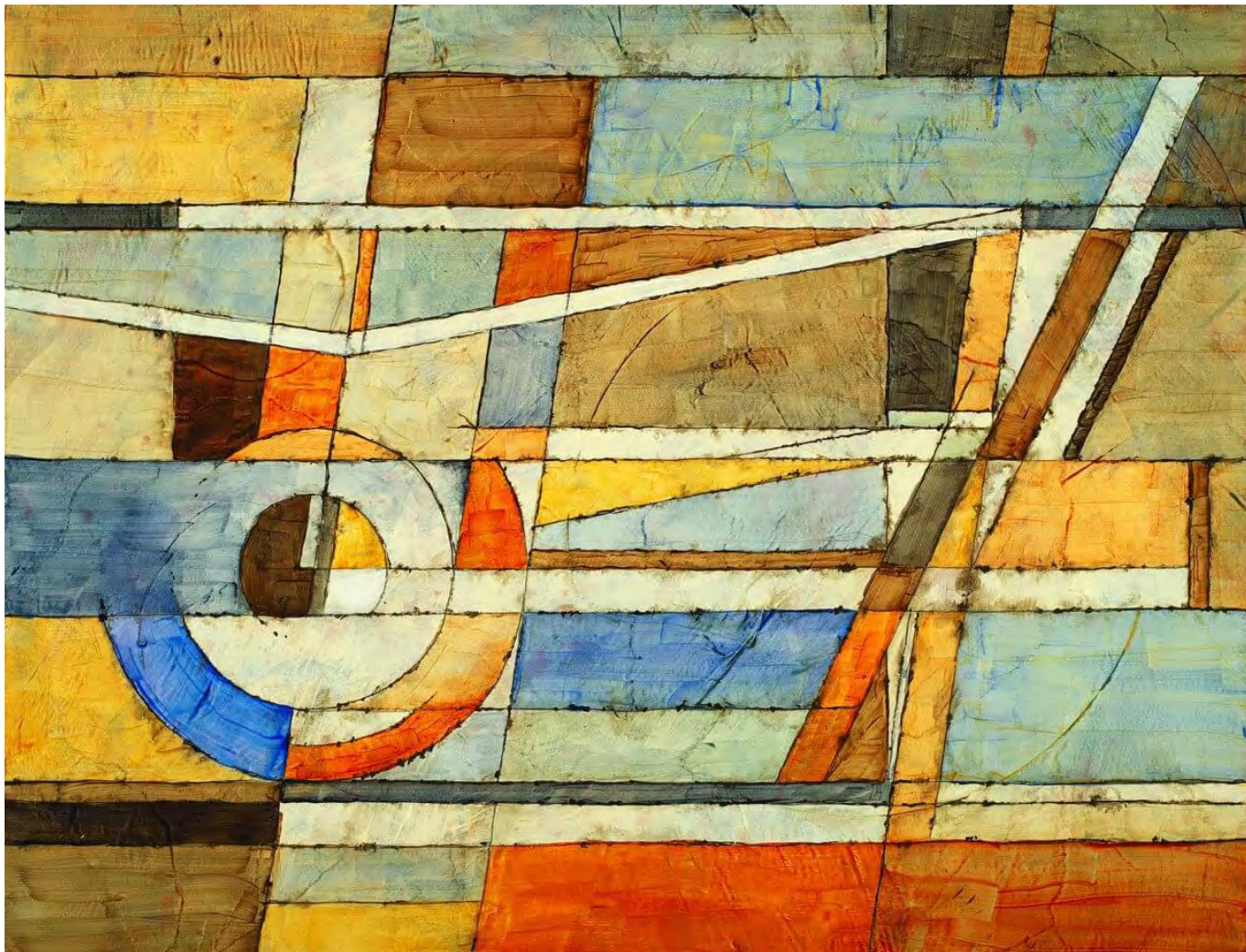
a jelenségeket szavakkal leszögezni elmozdíthatatlanná tenni nem sikerült
vagy túlfutott rajtuk az élet vagy a szavak szaladtak túlságosan előre
sötét zsákba nyúlkalni
végtelen mély zsákba
csak mert nyitva a szája
nevetséges minden okoskodás
a gondosan kidolgozott diadalmas szólamok
hagyjuk ezt
legyen a mondat az ami
kitört félgerenda átölelheti akit sodor az ár

f)

otthagytam a várost
csak szusszanásnyi időt akartam
huzamos otthonmaradás lett belőle
a nap kel a nap lenyugszik
csak repülő csíkjai az égen
haladékot adtam magamnak
az idő azelőtt tartott valahová most kiöblösödött aztán tóvá terült szét
egyre álmosabban és egyre üresebben bámultam
üresség volt ez és nem megfosztottság
inkább ahogy a napfénnel telt szobára mondjuk hogy üres

levelet kaptam csoporttársamtól pétértől
hagyjam az értelmiségi romantikát
a függetlenség meg az üldöztetés mítoszáét
ha ennyire tetszik szűzen szállhatsz sírba
mosolyogva hajtottam félbe a levelet

micsoda romantika
az én pályám ehhez képest
szigorúbban halad mint egy matematikai levezetés
péter hogy nem jött válasz leautózott hozzám
a konyhában ültünk a szúnyoghálós ablaknál a függőlámpa alatt
péter rágyújtott
te voltál a legaktívabb magyarázta füstfelhő mögül
elpazarlod a tehetséged
ami nem a te tulajdonod hanem közös kincs
ezért kár volt elvégezni az egyetemem
anyám kapva kapott a mondaton
magától sosem merte szóba hozni ahogy apám betegségét sem annak idején
meggyőződése volt hogy beteg vagyok azért siklott ki a pályám
valami lelki betegség miatt
örül hogy itthon vagyok de annak nem hogy így
itt mindig lesz helyem a saját érdekebben mégis tovább kellene lépnem
miért mondok mindenre nemet

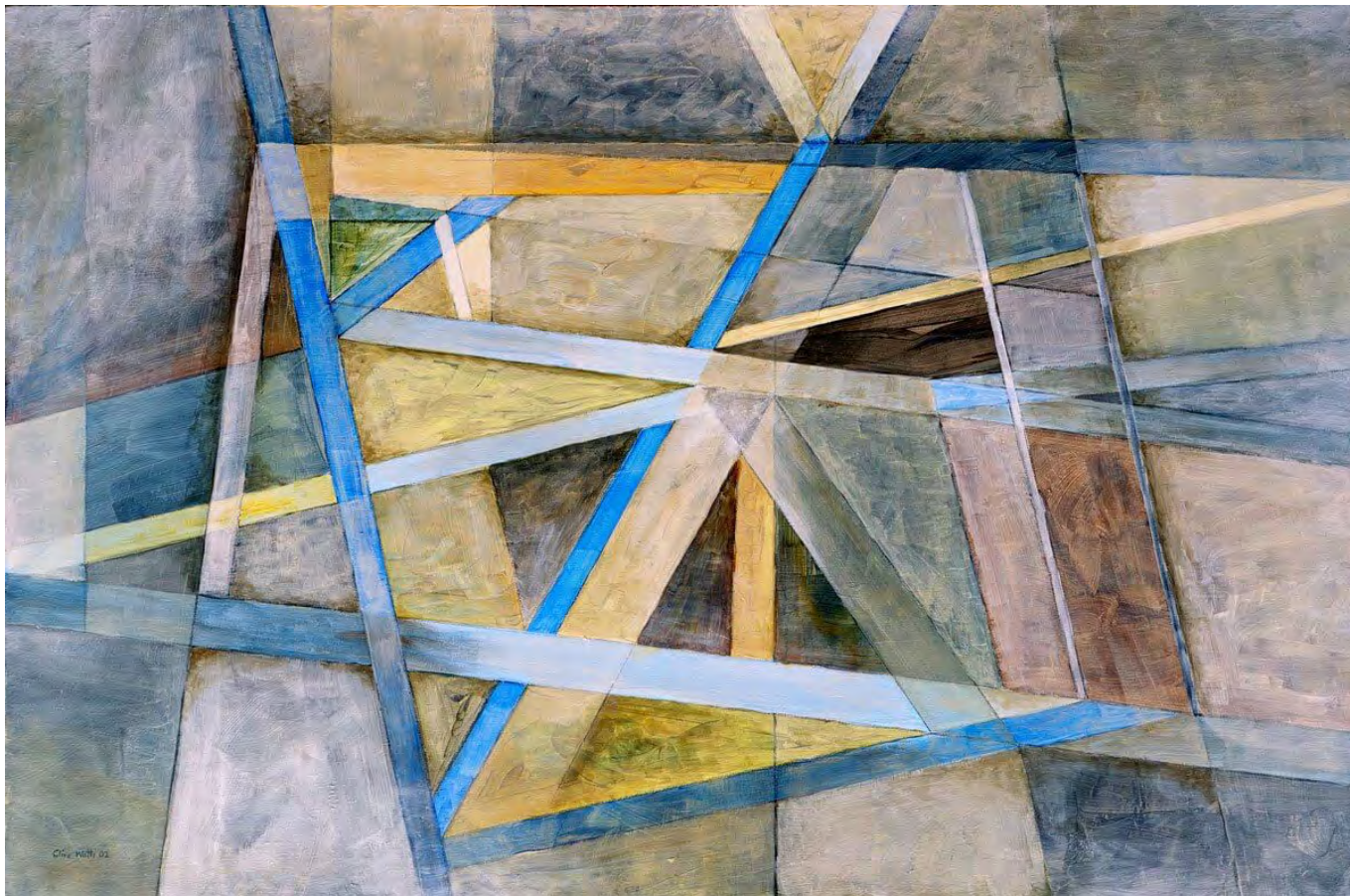

g)

álomban megjelent egy ember fényes régimódi zakóban
őze lajoshoz hasonlított
fontos munkát bízának rám
mi lenne az
ennek részleteiről majd később tájékoztatnak
gyalog indulunk kérdeztem csodálkozva
gyalog felelte leírhatatlan szomorúsággal felém fordítva tésztaarcát
hiszen fél hétkor mondtam már itt az első busz
nem busszal megyünk
a falu végén erdőbe visz az út
ezek szerint maga a főnök
ő senkinek sem főnöke

mondjuk úgy tisztelőm
végül is honnan ismer kérdeztem
tettem én eleget azért mondta hogy ismertté váljon a nevem
jó háromnegyed óra gyaloglás után völgyhajlatban megbúvó tisztásra értünk
csenevész akácokkal keretezett frissen szántott mező keskeny csíkja
itt mezítláb kell átmenni mondta
csöndesen szólt de megfellebbezhetetlenül
levettem a cipőmet lehúztam a zoknimat s óvatosan lépkedtem előre
a göröngyök időnként megmozdultak
mi ez
nem véletlenül jövünk erre felelte
hol itt hol ott moccant valami
talán vakond jár vagy mi
hirtelen bizsergést éreztem a talpam alatt
aztán a meglazult rögök közül előtűnt egy száj
már a sarkamon éreztem egy másik pofacsontot
haladjon csak tovább
de hát ezek
tekintete úgy fúródott belém mint halálpontosan kilőtt nyílveasző
most nem szabad meginogni
folytassa
előreléptem s a vékony földréteg alatt
érezni lehetett a fintorgó ábrázatokat
most már tovább kell mennie
és ha valamelyik a talpamba harap
fáradtan a távolba nézett
avart égethettek mert füstöt sodort felénk a szél
mintha gyengeelméjűhöz beszélne
magán múlik
de jól csinálja
menjen csak menjen
így át a mezőn

orrokon tiportam
gyerekek felnőttek öregek nem tudtam mit éreznek mikor az arcukra lépek
fáj-e nekik
csak sóhajtoztak
összesen tíz métert tettem meg
ólmos fáradtsággal rogytam le a túloldalon
elégedetten megállt mellettem
na látja megy ez
verítékemet törölve fölnéztem rá
ez volt az első feladata
feladat hogyhogy feladat
semmi válasz
és magának mi a feladata?
elnéző mosollyal bámulta a városba kanyargó aszfaltutat
uramisten ha a következő feladatot nem teljesítem ez megöl
eszembe sem volt megkérdezni
hátranézett
arcizmait mintha gyurmából tapasztották volna
már miért akarnám megölni
kimondta a szót
ekkor megszólalt a vészcsengő
kísérőm arca hirtelen elmosódott aztán mintha lezuhant volna egy függöny
brokát vagy damaszt
s én majd leestem az ágyamról
rémülten pattantam fel és botorkáltam az ajtóhoz
de a kapuban senki sem állt

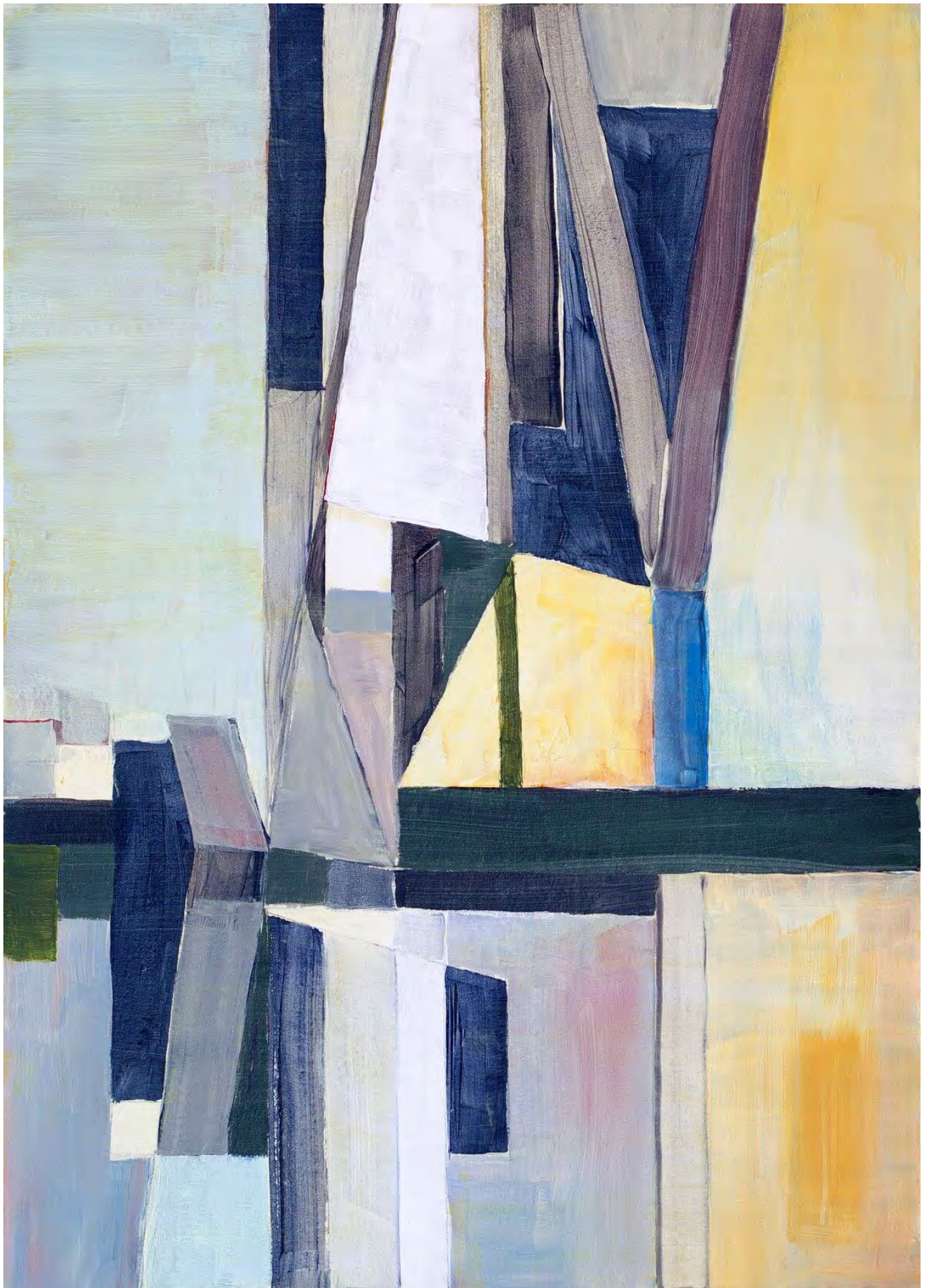

h)

hajdani iskolatársaimnak
kikkel együtt játszottunk bringáztunk egykapuztunk színét se láttam
mind elmentek otthagyták a falut
szüleik is meglepődtek mit keresek én itt
anyám nyugdíjából élünk
magamra nem költöttem
már én főztem mostam anyámra
a gondoskodással gyászoltam el apámat
akinek gyors halála után a mélyvízben találtam magam
mintha most tanulnék úszni
egyszerű mozdulatokkal
ahogy lehabozom a levest
forgódobba ejtem a ruhát
szellőztetek

anyám ült és nézett
bámult a kertbe órákon át
s háta tömbje mint a rádium vagy uránszurokérc
a fekete kendő alól sugárzott belőle az állandó neheztelés
nem szívesen mozdult már csak ült mint a zsák

úgy-ahogy műveltem a konyhakertet is
este kútvízzel locsoltam
nem tudtam mit kezdeni a beért rengeteg paradicsommal
be kell főzni szólt anyám s erősködött hogy nekilát
dehogymondtam mire hátrahanyatlott
csináld meg kisfiam láttad eleget
de én inkább elosztogattam minden fölösleget
reggelenként a konyhaasztalnál a munkaügyi központ ajánlatai fölé görnyedtem
betanított ügykezelő hegesztő vagy tűzoltókészülék-ellenőr
ez a legjobb gondoltam ez a tűzoltókészülék-ellenőr
ez tökéletesen megfelel
szinte kapóra jön

i)

anyám meghalt eltemettük
egyedül maradtam a házban
eljött az ideje gondoltam
ami termelt meg amit ajándékba hoztak komótosan összegyűjtöttem
a kert végében nekiláttam áthajtani a paradicsompasszírozón
mintha vért darálnék
a lenyúzott héjat és a magokat műanyagedénybe gyűjtöttem
a lyukacsos hengerről lecsöpögő lucskos anyagot dobkályhán fölfőztem
szétöntöttem forró üvegekbe
ültem és néztem ahogy hűl egyre hűl néma tömbjük
mintha anyámmal ülnék szemközt
látod lassan megbékülünk
most hogy mindenki meghalt és mindenki itt van
hogy egyszerre van minden
most már igazán nem érhet
semmiféle baj mondom
semmiféle baj

kép | clivewa, adobe.com